

Żydzi w Polsce

Paulina Górka
Karolina Dudzik

Ogólne informacje

- ☞ Dane z roku 2018 r. mówią, że w Polsce zamieszkuje 14,6 mln Żydów. Ich pokrewne grupy etniczne to: Hebrajczycy, Izraelici-Izraelczycy, Aramejczycy, Arabowie i inne ludy semickie. Żydowskie religie to głównie judaizm, ale także wyznają też agnostycyzm, ateizm.
- ☞ Żydzi zamieszkujący Izrael są nazywani Izraelczykami; określenie to jednak oznacza także wszystkich obywateli tego kraju (łącznie z Arabami), a czasem także wszystkich mieszkańców.

Początek Izraela

☞ Początki Państwa Izrael sięgają czasów opisanych w Biblii. Jakub, syn Izaaka (syna Abrahama) dostał od Boga imię Izrael.

Początek Żydów w Polsce

- Historia Żydów na ziemiach polskich rozpoczęła się około 1000 lat temu, od kupców poszukujących na tych terenach głównie niewolników, sprzedawanych później w krajach muzułmańskich.

Okres II wojny światowej

☞ W okresie II wojny światowej III Rzesza podjęła masową eksterminację Żydów, zmierzając do ich całkowitego wyniszczenia. W gettach, w niemieckich obozach koncentracyjnych, obozach zagłady i po prostu na ulicach wymordowano ich ok. 6 mln. Zagładę Żydów określa się mianem Holokaustu.

Współczesność

❧ Świadectwem odrodzenia tożsamości żydowskiej jest wzrost liczby osób deklarujących narodowość żydowską w powszechnych spisach ludności. Podczas spisu z 2002 r. jako Żydzi określili się 1133 osoby. W 2011 r. narodowość żydowską – jako pierwszą lub drugą identyfikację – zadeklarowało 7508 osób.

Moda żydowska

- ☞ Obowiązywał biblijny zakaz łączenia nici i materiałów wełnianych z lnianymi, gdyż z takiej mieszanki sporządzano sakralny strój kapłanów w starożytnej Świątyni Jerozolimskiej. W średniowieczu i epoce nowożytnej stroje żydowskie nie różniły się od ubrań mieszczan. Zamożni mężczyźni ubierali się na wzór szlachecki, nosili nawet broń. Żydzi nosili także spiczaste kapelusze, aby ludność mogła odróżnić ich od chrześcijan. Kobiety zwykle dostosowywały się do obowiązującej mody i zależnie od zamożności ubierały się jak chłopki lub mieszczyki, najzamożniejsze czerpały wzory sukni z zagranicznych żurnali. W pobożnych rodzinach kobiety zamężne nosiły chustki lub peruki, bowiem obyczaj nakazywał golenie głowy po ślubie. Na suknię, która powinna sięgać pod szyję i mieć długie rękawy zasłaniające łokcie, zakładały fartuszki – do początku XIX w. bogato zdobione haftem.

Kuchnia

☞ Najważniejszą cechą kuchni żydowskiej, obecną we wszystkich jej odmianach, jest ścisłe przestrzeganie koszerności, tj. religijnego podziału pokarmów na kosherne – czyste (dozwolone) i trefne – nieczyste (zakazane).

Ciekawostki

Mezuza

Kuczki

Nazwiska

Przypisywanie dzieci dziadkom lub wujom

Źródła

- 🌀 https://pl.wikipedia.org/wiki/Historia_%C5%BByd%C3%B3w_w_Polsce
- 🌀 <http://muzea.malopolska.pl/obiekty/-/a/26885/1118957>
- 🌀 <https://opoka.org.pl/biblioteka/I/IH/gn200819-izrael.jpg>
- 🌀 https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/7f/Wutenberg_Bibel_1558.jpg/220px-Wutenberg_Bibel_1558.jpg
- 🌀 <https://wielkahistoria.pl/wp-content/uploads/2019/11/%C5%BBydzikrakowscy-1280x500.jpg>
- 🌀 <https://i.public-welfare.com/img/novosti-i-obshestvo/141/evrei-harakternie-cherti-kak-raspoznat-evreya.jpg>
- 🌀 <https://img-ovh-cloud.zszywka.pl/0/0053/8224-ubiory-zydow-polskich-w-xvii-i-xvii.jpg>
- 🌀 https://www.wroclaw.pl/portal/files/news/7755/wystawa_1.jpg
- 🌀 <https://www.dwutygodnik.com/public/media/image/da5464ac.jpg>
- 🌀 https://plfoto.com/zdjecia_new2/2686086.jpg
- 🌀 https://pl.wikipedia.org/wiki/Kuchnia_%C5%BCydowska